

Einde van de **privacy**?

Amid Faljaoui
Belastingconsulent

Beursmakelaars weten het al langer: de zomer is een periode die je moet wantrouwen, omdat de beurs net dan kan ineenstorten. Maar in 2013 onderscheidt eerder de federale regering zich met wetteksten die de privacy nog meer in het gedrang brengen. Niet alleen de fiscus, maar ook de handelaars sporen u op. Volg de gids!

In het begin van de zomer hebben we gelezen dat de Belg vanaf 2014 alle juridische constructies waarvan hij (indirect) begunstigde of stichter is, moet melden in zijn belastingaangifte. Totaal onverwachts werden drie amendementen op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen goedgekeurd door de leden van de parlementaire commissie Sociale Zaken. De drie amendementen richten zich op de 'private patrimoniale constructies'. Concreet komt het erop neer dat er een nieuwe vraag bijkomt in onze jaarlijkse belastingaangifte: "Bent u de begunstigde of de stichter van een juridische constructie waarin activa zijn ondergebracht?". Elke persoon die dus een juridische constructie heeft opgericht of een derde de opdracht ertoe heeft gegeven en daaruit voordeel haalt, moet dat melden in zijn belastingaangifte.

Hetzelfde geldt voor de personen die een juridische offshoreconstructie hebben geërfd. Kortom, vanaf 2014 is het niet meer mogelijk om enig voordeel te halen uit om het even welk offshorebedrijf, trust of stichting zonder het aan te geven aan de Belgische fiscus. John Crombez, staatssecretaris voor de bestrijding van de sociale en de fiscale fraude herinnert de personen die hun stichting of trust niet aangeven, eraan dat het Wetboek van de Inkomstenbelastingen acht dagen tot twee jaar gevangenisstraf en een boete van 250 tot 3 000 000 euro voorziet.

Samen met deze nieuwe maatregelen, die zonder veel richtbaarheid werden gestemd door de Belgische Kamerleden, hoort een lijst met landen en bijhorende constructies als bedoeld in de nieuwe wetgeving. Op die manier hopen ze dat de betrokken belastingplichtigen deze vraag goed zullen begrijpen.

Rest nu nog de vraag of deze nieuwe fiscale maatregelen niet zullen worden bijgesteld door het Europees Hof van

Justitie. De tekst werd vanwege de dringendheid immers niet ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van State. Bovendien werd de tekst gestemd door de Commissieleden van Sociale Zaken in plaats van Financiën, wat vrij ongebruikelijk is. Daarom is het volgens enkele advocaten niet onmogelijk dat de teksten – op de agenda geplaatst door John Crombez – binnenkort worden bijgesteld door de bevoegde commissies. Wordt ongetwijfeld vervolgd!

Big Brother is watching you

De zomer heeft onze ministers duidelijk geïnspireerd. Vanaf 1 mei 2014 zal een databank worden opgericht, die alle bankgegevens van de Belgische belastingplichtigen verzamelt. Dat kon een fervente liefhebber van het nogal strakkere proza lezen in het Belgisch Staatsblad. Het gaat om de publicatie van een koninklijk besluit dat al twee jaar verwacht wordt en het daglicht eindelijk officieel te zien heeft gekregen. Dit koninklijk besluit stelt een centraal aanspreekpunt in werking, dat alle klantgegevens zoals bankrekeningnummers, maar ook contracten van leningen op afbetaling en hypotheekleningen bij Belgische banken zal samenbrengen. Dat aanspreekpunt is raadpleegbaar door de fiscus.

In de pers is er sprake van veertig miljoen bankrekeningen en een honderdtal miljoen contracten die teruggaan tot 2010. Dat brengt problemen met zich mee voor de belastingconsulenten, omdat het koninklijk besluit betrekking heeft op een wet van april 2011 die het bankgeheim ophief. Op basis van een wet uit 2011 kan de fiscus dus terugkeren tot 2010, waardoor deze wet een terugwerkende kracht heeft. Dit zou vragen kunnen doen rijzen bij advocaten belast met het verdedigen van de belastingplichtigen.

Maar goed, laat het duidelijk zijn dat het aanspreekpunt (niet te verwarren met dat van de fiscale regularisatie) niet om het even hoe gebruikt kan worden. Eerst moet de fiscus een vermoeden van fraude hebben. Vervolgens moet de belastingplichtige gewaarschuwd worden. Pas wanneer deze laatste de gevraagde informatie weigert te verschaffen, kan de ambtenaar die het onderzoek voert, de nodige inlichtingen opvragen aan het aanspreekpunt.

De databank met al onze bankrekeningen zal in werking treden vanaf 1 mei 2014, zodat de banken voldoende tijd hebben om zich voor te bereiden. Eigenlijk had de fiscus al toegang tot deze gegevens, maar met de oprichting van een centraal aanspreekpunt zal hij tijd en geld winnen. De belastingadministratie zal immers geen brief meer moeten sturen naar alle banken overal te lande. Uiteraard wakkert zo'n databank nieuwe twistpunten aan, zoals de oprichting van het vermogenskadaster. Maar dat is nog een ander verhaal ...

Gefilmd tijdens het winkelen?

De fiscus trekt zich weinig aan van de privacy, dat werd onderhand in detail besproken. Niet alleen in België, ook in de andere landen van de eurozone verklaart de lokale belastingadministratie de oorlog aan de fiscale fraudeurs. En met hetzelfde doel: hun begroting in evenwicht houden. Zelfs multinationals als Apple, Google of Amazon worden ervan verdacht niet genoeg belasting te betalen in tijden van crisis. En dus komt de privacy van het volk onder druk te liggen. Niet alleen de fiscus interesseert zich – iets te veel – in ons privéleven, ook de handelaars en de grote winkelketens nemen een loopje met onze privacy. Stel: ik vraag u “hoelang u voor een winkelrek staat”, dan zult u allicht het antwoord schuldig blijven, niet? En toch is deze vraag niet (meer) denkbeeldig. Ze heeft zelfs een pak Amerikanen ontstemd, en binnenkort riskeert ze ook de Europeanen tegen de borst te stuiten. Niettemin is het een doodgewone vraag: “Hoelang staat u voor een winkelrek, bijvoorbeeld in de afdeling diepvriespizza's of damesondergoed?”

'Vliegmodus'

Uiteraard weet u het antwoord zelf niet. Maar in de Verenigde Staten kon de winkelketen Nordstrom zeer precies antwoorden hoelang een klant in een bepaalde afdeling stond. Nee, niemand volgde de klanten op de voet – dat zou te veel kosten. Er werden evenmin camera's geplaatst die elke klant één voor één in de gaten hielden. Veel eenvoudiger: de winkelketen gebruikte een programma gemaakt door Euclid Analytics, een starteronderneming uit California. Dankzij dit programma kon de winkelketen haar klanten volgen aan de hand van wifi-golven uitgezonden door de smartphones. Omdat de klant zijn gsm aanhoudt terwijl hij rustig zijn boodschappen doet, kan het programma al zijn bewegingen binnen de winkel volgen.

Doel van deze list is te achterhalen welke plaatsen strategisch van belang zijn voor de organisatie van een winkel en om bepaalde producten in de kijker te zetten. Uiteraard met het oog om de verkoop te prikkelen. Waarom breng ik dit ter sprake? Omdat dat niet in goede aarde is gevallen bij de klanten. Aangezien het programma in een testfase zat, had de winkelketen in kwestie haar klanten op de hoogte gebracht via informatieborden aan de ingang van de winkel. Daarop dienden klanten klacht in en de winkelketen werd genoodzaakt de test stop te zetten. Maar laten we onszelf niet voor de gek houden, want zo'n test is lang niet de laatste. Digitale gegevens zijn immers een ware goudmijn voor de handelaars en ze zullen ongetwijfeld niet zomaar opgeven. Klanten die niet langer als wild opgejaagd willen worden en anoniem willen winkelen, zullen hun gsm ongetwijfeld in slaapstand moeten zetten. Met andere woorden: net zoals met hun iPad zetten ze hun gsm het best in 'vliegmodus'. Dit gezegd zijnde, spreken de Amerikaanse en de Europese consumenten zichzelf eigenlijk tegen. Ze weigeren bijvoorbeeld hun gegevens door te geven aan een grote winkelketen, terwijl ze tegelijk alles meedelen tijdens het surfen. Want ook op het internet weet uw favoriete winkel exact waar u naar zoekt, wat u koopt, hoeveel u betaalt enz. Dus zullen we binnenkort waarschijnlijk moeten betalen voor onze privacy, die op die manier een nieuw luxeproduct wordt. ●